

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої Ради

Протокол № 7 від 7 лютого 2020р.

Голова  В.Є.Бенера

Введено в дію наказом ректора

№ 18 від Мельника 2020р.

Ректор  А.М.Ломакович



**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ СЛУЖБУ
У КРЕМЕНЕЦЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ ІМ.ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ПОГОДЖЕНО

Голова студентського
самоврядування

7 лютого 2020р.

 І.Шманько

Голова профспілкової
організації студентів

7 лютого 2020р.

 А.Р.Заблоцький

м.Кременець
2020р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення визначає мету і загальну структуру психологічної сл. Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, організацію управління нею, основні завдання, принципи, функції, зміст та порядок діяльності її працівників, є правовою та організаційно-методичною основою її роботи.

У своїй діяльності психологічна служба керується Конституцією України, Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, «Положенням про психологічну службу у системі освіти України», а також цим Положенням.

Психологічна служба передбачає своєчасне і систематичне вивчення особливостей психофізичного і соціально-психологічного розвитку здобувачів вищої освіти, мотивів їх поведінки та діяльності з урахуванням фізичних, вікових, інтелектуальних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, що сприяє належному виконанню освітніх і виховних завдань закладом освіти.

Метою діяльності психологічної служби Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку й саморозвитку здобувачів вищої освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань сучасної системи освіти. Психологічна служба створена для індивідуальних і групових психологічних консультацій, психологічної діагностики та психологічної корекції.

Послуги, що надаються психологічною службою академії, здійснюються на безоплатній основі. Працівники психологічної служби закладу вищої освіти працюють на громадських засадах.

Науково-педагогічною базою діяльності психологічної служби академії є кафедра педагогіки та психології, а також кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти, інформаційно-експериментальною базою – лабораторія «Особистість і соціум», матеріально-технічною базою – приміщення кабінету психологічної служби, кабінету психології та центру студентського самоврядування, кімнати самопідготовки у студентських гуртожитках.

Психологічна служба в академії підпорядковується ректору. Структура та штатний розпис, голова і заступник голови психологічної служби в академії визначаються відповідними наказами ректорату. Ректорат закладу вищої освіти забезпечує психологічну службу відповідним приміщенням, обладнанням, оргтехнікою, доступом до мережі Інтернет тощо.

Психологічна служба академії співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також із громадськими організаціями.

II. ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Основними **завданнями** психологічної служби академії є:

✓ збереження та зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів вищої освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психологічними технологіями;

✓ сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

Принципами діяльності психологічної служби академії є:

✓ науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність та відповідальність;

✓ індивідуальний підхід;

✓ доступність психологічних послуг (допомоги);

✓ міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;

✓ добровільність;

✓ студентоцентризм та партнерство;

✓ конфіденційність;

✓ дотримання норм професійної етики.

III. ФУНКЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Основними **функціями** психологічної служби академії є:

✓ діагностично-прогностична – психологічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;

✓ організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

✓ корекційно-розвивальна – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів вищої освіти; здійснення психологічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів вищої освіти; надання психологічної допомоги здобувачам вищої освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;

✓ консультативна – допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання, професійного самовизначення та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

✓ просвітницько-профілактична – поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав учасників освітнього процесу, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на

життєзабезпечення здобувача вищої освіти, його моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

✓ соціально-захисна – здійснення психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів вищої освіти.

IV. НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Основними **напрямами** діяльності працівників психологічної служби академії є:

✓ психологічна діагностика – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

✓ психологічна профілактика – своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

✓ психологічне консультування – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

✓ психологічна корекція – усунення виявлених труднощів соціально-психологічного розвитку здобувачів вищої освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки, булінгу;

✓ освітньо-інформаційна діяльність – форма активного співробітництва, спрямована на удосконалення, розвиток, формування особистості, формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

✓ зв'язки з громадськістю – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління.

Працівник психологічної служби академії **сприяє**:

✓ формуванню у здобувачів вищої освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;

✓ професійному самовизначенню й саморозвитку здобувачів вищої освіти, формуванню життєвої компетентності;

✓ попередженню соціальної дезадаптації і формуванню соціально-комунікативної компетентності обдарованих здобувачів вищої освіти;

✓ попередженню та профілактиці професійного вигорання науково-педагогічних працівників;

✓ формуванню психологічної готовності всіх учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з особами з особливими освітніми потребами;

- ✓ формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;
- ✓ попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів вищої освіти;
- ✓ формуванню небайдужого ставлення здобувачів вищої освіти до жертв різних форм насильства, усвідомлення необхідності невідкладного інформування працівників психологічної служби про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів вищої освіти, що стали відомі.

V. ОBOB'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ АКАДЕМІЇ

Працівник психологічної служби академії **зобов'язаний**:

- ✓ знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його професійною діяльністю;
- ✓ будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;
- ✓ застосовувати у роботі валідний, надійний, точний психологічний інструментарій, рекомендований для використання з відповідними цілями;
- ✓ бути компетентним і постійно збагачувати знання та уміння у межах своєї компетенції;
- ✓ надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- ✓ уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- ✓ інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити суб'єктам допомоги;
- ✓ здійснювати індивідуальну психологічну діагностику, психологічне консультування та психологічну корекцію за запитом учасників освітнього процесу та на основі принципу добровільності;
- ✓ виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю, максимально об'єктивно та з дотриманням етичного кодексу психолога;
- ✓ використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- ✓ поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- ✓ популяризувати психологічні знання у середовищі здобувачів вищої освіти, їх батьків, науково-педагогічних працівників;
- ✓ поважати гідність усіх здобувачів вищої освіти, виявляти міжкультурну та релігійну толерантність;
- ✓ виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;

- ✓ нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- ✓ пропагувати здоровий спосіб життя і підвищувати рівень саногенного мислення здобувачів вищої освіти;
- ✓ постійно підвищувати свій професійний рівень;
- ✓ знати основні напрями і перспективи розвитку освіти та психологічної науки.

VI. ПРАВА ПРАЦІВНИКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ АКАДЕМІЇ

Працівник психологічної служби академії має **право**:

- ✓ визначати різні види професійної діяльності з огляду на запити й потреби академії;
- ✓ планувати діяльність відповідно до рекомендацій вищих методичних установ психологічної служби у системі освіти України;
- ✓ ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- ✓ захищати професійну честь і гідність;
- ✓ брати участь в окремих засіданнях Вченої ради академії та її факультетів і кафедр;
- ✓ здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами академії;
- ✓ отримувати психологічну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати професійну кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- ✓ вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення професійної кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби.

VII. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Індивідуальний графік роботи працівника психологічної служби академії є гнучким і погоджується з її керівником.

Працівник здійснює діяльність як у закладі освіти (психологічна просвіта, психологічна діагностика, психологічне консультування, психологічна корекція, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення необхідної документації, планування, робота у навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

Працівнику психологічної служби у другу половину робочого дня надаються окремі робочі й навчальні приміщення (кабінети) для групової та індивідуальної роботи – кабінет психологічної служби, кабінет психології та центр студентського самоврядування, а також кімнати самопідготовки у студентських гуртожитках, що забезпечуються необхідними технічними засобами, канцелярським приладдям, навчально-методичними матеріалами тощо.